

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

بستگاری

شماره: ۰۵/۱۳۳۵۲۳
تاریخ: ۱۴۰۵/۰۶/۰۴
پیوست: ندارد
فوریت: آنی
شناسه: ۸۷۱۰۰۳۹

جناب آقای سیفی کفشگری - مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
جناب آقای ابراهیمی - مدیرعامل محترم بانک سپه
جناب آقای متقی نیا - مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
جناب آقای خانی - مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
جناب آقای فرخ نژاد - مدیرعامل محترم بانک ملت
جناب آقای اخلاقی فیض آثار - مدیرعامل محترم بانک تجارت
جناب آقای خورسندیان - مدیرعامل محترم بانک مسکن
جناب آقای شایان - مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
جناب آقای لسه گانی - مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
جناب آقای بنائیان - مدیرعامل محترم شرکت دولتی پست بانک
جناب آقای قاسمی - سرپرست محترم بانک توسعه صادرات ایران
جناب آقای قاسمی - مدیرعامل محترم بانک پاسارگاد
جناب آقای معرفت - مدیرعامل محترم بانک سامان
جناب آقای ابدالی - مدیرعامل محترم بانک سینا
جناب آقای اسلامیان - مدیرعامل محترم بانک سرمایه
جناب آقای فروتن - مدیرعامل محترم بانک پارسیان
جناب آقای احمدی - مدیرعامل محترم بانک شهر
جناب آقای حسین زاده - مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
جناب آقای جوادی - مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
جناب آقای بیگدلی - مدیرعامل محترم بانک گردشگری
جناب آقای بهاروندی - مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
جناب آقای قضائی پاکدهی - مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران - ونزوئلا
جناب آقای کریمی - مدیرعامل محترم بانک دی
جناب آقای عصارزاده - مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون

موضوع: ابلاغ ضوابط به منظور تأمین ارز در قبال پذیرش اوراق گام ویژه در بستر مرکز مبادله ارز و طلای ایران

با سلام و احترام؛

با اشاره به ماده (۳) تصویب نامه شماره ۱۷۵۳۳۰/ت/۶۵۲۷۹ مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۱۷ هیئت محترم وزیران درخصوص خرید ارز توسط تولیدکنندگان و بازرگانان واردکننده مواد اولیه و واردکنندگان روغن موتور، لاستیک و

شماره: ۰۵/۱۳۳۵۲۳
 تاریخ: ۱۴۰۵/۰۶/۰۴
 پیوست: ندارد
 فوریت: آنی
 شناسه: ۸۷۱۰۰۳۹

لوازم یدکی مورد استفاده ناوگان سنگین باری و مسافری جاده‌ای و واردکنندگان موتور هواپیما، کشتی و لوکوموتیو، قطعات یدکی هواپیما و قطار، چرخ سوزن و قطعات یدکی مرتبط با سوزن ریل مورد استفاده در سایر حالت‌های حمل و نقل از فروشنده ارز در قبال پذیرش اوراق گام ویژه در بستر مرکز مبادله ارز و طلای ایران، دستورالعمل اجرایی مربوطه به شرح ذیل جهت اجرا ابلاغ می‌گردد:

۱- خرید ارز و ارسال حواله ارزی (با رعایت الزامات بند (۲) از قسمت (د) بخش اول مجموعه مقررات ارزی درخصوص سقف حواله) برای شرکت‌های تولیدکننده و بازرگانان واردکننده جهت واردات به شرح فوق با انجام ثبت سفارش با عاملیت بانک صادرکننده اوراق گام ویژه، با نوع عملیات بانکی و صرفاً از طریق ارائه تأییدیه کتبی از مدیران کل وزارت خانه ذی‌ربط امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره: تشخیص شرکت‌های تولیدکننده و بازرگانان واردکننده مشمول ماده (۳) تصویب‌نامه شماره ۱۷۵۳۳۰/ت/۶۵۲۷۹هـ مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۱۷ هیئت محترم وزیران با توجه به لزوم اخذ تأییدیه فوق‌الذکر با وزارت خانه ذی‌ربط است.

۲- خرید ارز توسط شرکت‌های تولیدکننده و واردکنندگان مشمول این دستورالعمل (خریدار ارز)، از طریق صدور اوراق گام ویژه یا انتقال اوراق گام مذکور به فروشنده ارز به روش مستقیم در بستر مرکز مبادله ارز و طلای ایران و بر مبنای گواهی تحقق معامله صادره مرکز مبادله ارز و طلای ایران توسط بانک عامل و حداکثر تا شش ماه پس از ابلاغ این بخشنامه امکان‌پذیر است.

۳- تأمین ارزش سفارش ارز در کیف پول ریالی متقاضی خرید/ مؤسسه اعتباری متقاضی خرید نزد مرکز مبادله ارز و طلای ایران موضوعیت ندارد و وجه ریالی ارز از طریق اوراق گام ویژه قابل پرداخت است. صرفاً باید ارزش ریالی هزینه‌های نقل و انتقال و کارمزدهای ریالی مربوط در کیف پول ریالی تأمین شود.

۴- شرکت‌های پالایشی و پتروشیمی و نگهدار (هلدینگ) مرتبط، شرکت‌های فولادی، فلزات اساسی رنگین و فرآورده‌های نفتی مفاد بند (۱۳) ماده (۱) آیین‌نامه اجرایی تبصره (۶) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۷۰۶۲۳/ت/۶۰۷۰هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۵ هیئت محترم وزیران) به عنوان فروشنده ارز امکان استفاده از ظرفیت این بخشنامه به عنوان فروشنده ارز را ندارند.

۵- ارائه گواهی تحقق معامله (مطابق با ماده (۲۸) دستورالعمل معاملات بازار ارز تجاری "متقاضی فروش/ مؤسسه اعتباری متقاضی فروش با مشاهده اطلاعات سفارش ثبت‌شده از جمله مبلغ ارز و نرخ ارز، نسبت به تأیید سفارش اقدام می‌نماید. در پایان نشست معاملاتی، معامله تحقق می‌یابد." صادر شده از سوی مرکز مبادله ارز و طلای ایران، به عنوان جایگزین صورتحساب الکترونیکی در انتقال در صدور یا انتقال اوراق گام ویژه از سوی خریدار ارز به بانک عامل ضروری است.

۶- نرخ عملیاتی فروش ارز بر مبنای نرخ توافقی فروشنده ارز و خریدار ارز می‌باشد.

۷- ارسال درخواست گواهی ثبت‌آماری مربوط حداکثر تا شش ماه پس از ابلاغ این بخشنامه ضمن درج شماره (۸۴۸۹۵۶۰) در فیلد کد بخشنامه از طریق سامانه جامع ارزی ضروری خواهد بود.

شماره: ۰۵/۱۳۳۵۲۳
 تاریخ: ۱۴۰۵/۰۶/۰۴
 پیوست: ندارد
 فوریت: آنی
 شناسه: ۸۷۱۰۰۳۹

- ۸- ضمن الزام به اخذ تعهدنامه پیوست شماره (۲) بخش اول مجموعه مقررات ارزی، در صورت تغییر نوع نرخ ارز مترتب بر تعرفه کالایی یا گروه کالایی مربوط در زمان ترخیص و یا تأخیر در ترخیص کالا رفع تعهد ارزی منوط به اخذ مابه‌التفاوت نرخ ارز مترتب در چهارچوب ضوابط ابلاغی خواهد بود.
- ۹- خرید ارز مورد نیاز شرکت‌های تولیدکننده و واردکننده مشمول، از طریق صدور/ انتقال اوراق گام ویژه با درخواست خریدار ارز و به ذی‌نفعی فروشنده ارز (مقتضای) توسط بانک عامل امکان‌پذیر است.
- تبصره ۱- اوراق گام ویژه صرفاً برای انجام معامله در مرکز مبادله ارز و طلای ایران قابل صدور است.
- تبصره ۲- اوراق گام ویژه می‌تواند با نماد بازار پول یا بازار سرمایه صادر شود.
- تبصره ۳- اوراق گام ویژه دارای سررسید، (۱) تا (۶) ماه است.
- تبصره ۴- سقف صدور اوراق گام ویژه بر مبنای گواهی انجام معامله، معادل ۲۰۰ درصد از فروش بر مبنای آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده پس از کسر مانده تسهیلات و تعهدات مرتبط با سرمایه در گردش نزد شبکه بانکی، تعیین می‌گردد.
- تبصره ۵- اوراق گام ویژه در سایر موارد ذکر نشده تابع دستورالعمل و ضوابط اوراق گام می‌باشد.
- تبصره ۶- مبلغ اوراق گام ویژه در صدور و انتقال به میزان مبلغ فروش ارز مندرج در گواهی تحقق معامله است.
- ۱۰- در صورتی که شرکت‌های واردکننده (خریدار ارز) دارای اوراق گام ویژه باشند، فروش ارز در مرکز مذکور از طریق سازوکار انتقال اوراق گام، ضمن انتقال اوراق گام ویژه توسط بانک عامل صادرکننده اوراق مذکور به فروشنده ارز امکان‌پذیر است.
- تبصره ۱- اوراق گام ویژه مشمول این دستورالعمل در زمان انتقال، می‌تواند دارای مدت زمان تا سررسید حداکثر (۶) ماه باشد.
- تبصره ۲- بانک عامل صادرکننده اوراق گام ویژه (اعم از اوراق گام ویژه با نماد بازار سرمایه یا اوراق گام ویژه با نماد پول)، بنا بر مستندات ارسالی (از جمله درخواست شرکت واردکننده و توافق شرکت واردکننده و فروشنده ارز مبنی بر پذیرش اوراق گام ویژه) از طریق تغییر ذی‌نفع اوراق گام ویژه در سامانه گام، وظیفه اجرایی نمودن انتقال اوراق گام ویژه حداکثر ظرف (۲) روز کاری بعد از ارائه گواهی تحقق معامله و ارسال رسید انتقال سامانه گام ویژه به فروشنده ارز را دارد.
- ۱۱- فروشنده ارز مجاز است در چهارچوب دستورالعمل و ضوابط گواهی اعتبار مولد (گام) از ظرفیت این ابزار از جمله انتقال اوراق گام ویژه در زنجیره تولید، تنزیل (انتقال به بازار سرمایه درخصوص اوراق گام با نماد بازار سرمایه و خرید دین در شبکه بانکی کشور درخصوص اوراق گام با نماد بازار پول)، نگهداری تا سررسید و یا پرداخت بدهی به دستگاه اجرایی وفق آیین‌نامه پذیرش اوراق گام در دستگاه‌های اجرایی استفاده نماید.
- ۱۲- بعد از تحقق معامله در چهارچوب دستورالعمل معاملات بازار ارز تجاری، فروشنده ارز باید نسبت به کارسازی ارز (نوع ارز، مبلغ ارز و نرخ ارز) در بازه زمانی مورد توافق و ثبت آن در سامانه معاملاتی بازار ارز تجاری اقدام نماید.

شماره: ۰۵/۱۳۳۵۲۳
 تاریخ: ۱۴۰۵/۰۶/۰۴
 پیوست: ندارد
 فوریت: آنی
 شناسه: ۸۷۱۰۰۳۹

تبصره ۱- اصلاح مفاد معامله فروش ارز امکان پذیر نیست.

تبصره ۲- پس از تحقق معامله، ابطال معامله، امکان پذیر نیست.

تبصره ۳- فرآیند عودت ارز و استرداد معادل ارزی مربوط تابع دستورالعمل عودت ارز مربوط به ارزشهای تأمین شده از طریق مرکز مبادله ارز و طلای ایران خواهد بود.

۱۳- بانک عامل صادرکننده گام ویژه موظف است در سررسید، مبلغ اسمی اوراق گام ویژه را مطابق ضوابط و مقررات، به شماره حساب دارنده نهایی اوراق گام ویژه، واریز نماید.

۱۴- بانک عامل صادرکننده گام ویژه موظف است عملکرد صدور و انتقال اوراق گام ویژه موضوع این بخشنامه را به صورت ماهانه به مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری گزارش دهد.

۱۵- با تأیید دریافت ارز توسط خریدار ارز / مؤسسه اعتباری خریدار ارز، تعهد صادراتی فروشنده ارز رفع خواهد شد.

۱۶- چنانچه خریدار و فروشنده ارز در مواعد مقرر نسبت به ایفای کامل تعهدات خود مطابق با توافقات انجام شده عمل نکنند، با توجه به مفاد قرارداد منعقد فی مابین (که خود خریدار و فروشنده ارز مسئول تنظیم آن هستند)، می توانند موضوع تعهد همچنین خسارت های احتمالی را از یکدیگر مطالبه کند.

۱۷- بانک مرکزی، بانک عامل و مرکز مبادله ارز و طلای ایران هیچ گونه مسئولیتی در تأمین ارز مورد معامله و در پذیرش ریسک های مترتب بر ایفای تعهدات طرفین معامله از جمله نوسانات نرخ ارز و تغییرات نوع نرخ ارز (خریدار و فروشنده ارز) ندارند.

خواهشمند است دستور فرمایید ضمن رعایت ترتیبات مقرر در دستورالعمل و ضوابط اوراق گام و سایر ضوابط و مقررات ابلاغی از جمله دستورالعمل های مرتبط با تأمین ارز از طریق مرکز مبادله ارز و طلای ایران مراتب را به کلیه شعب و واحدهای ذی ربط ابلاغ و بر حسن اجرای آن نیز نظارت نمایند.

این دستورالعمل در جلسه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۳ کمیسیون ارز بانک مرکزی به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجرا می باشد.

مهدی گودرزی

رونوشت:

- _ جناب آقای دکتر همتی رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، برای استحضار.
- _ نهاد ریاست جمهوری، جناب آقای دکتر کیانی بختیاری، رئیس محترم دفتر معاون اول رئیس جمهور، برای استحضار.
- _ وزارت صنعت، معدن و تجارت، جناب آقای مهندس اتابک، وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت، برای استحضار و صدور دستور اقدام مقتضی.
- _ وزارت جهاد کشاورزی، جناب آقای نوری قزلچه، وزیر محترم جهاد کشاورزی، برای استحضار.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۰۵/۱۳۳۵۲۳
تاریخ: ۱۴۰۵/۰۶/۰۴
پیوست: ندارد
فوریت: آنی
شناسه: ۸۷۱۰۰۳۹

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جناب آقای دکتر ظفرقندی، وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، برای استحضار.
وزارت راه و شهرسازی، سرکار خانم دکتر صادق، وزیر محترم راه و شهرسازی، برای استحضار.
جناب آقای دکتر ماجد معاون محترم سیاست گذاری پولی، برای استحضار.
جناب آقای دکتر مرادپور معاون محترم تنظیم گری و نظارت، برای استحضار.
جناب آقای دکتر اجتهادی معاون محترم حقوقی و امور مجلس، برای استحضار.
جناب آقای دکتر کوده ئی معاون محترم روابط بین الملل، برای استحضار.
جناب آقای پشم چی معاون محترم نظام پرداخت و فناوری های نوین، برای استحضار.
سازمان گمرک جمهوری اسلامی ایران، جناب آقای عسگری، رئیس کل محترم گمرک جمهوری اسلامی ایران، برای استحضار.
سازمان توسعه تجارت ایران، جناب آقای دهقان دهنوی، رئیس کل محترم سازمان توسعه تجارت ایران، برای استحضار.
سازمان تعزیرات حکومتی، جناب آقای دکتر فرهادی، رئیس محترم سازمان تعزیرات حکومتی، برای استحضار.
سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، جناب آقای دکتر فرحیدزاده، مدیرعامل محترم سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، برای استحضار.
جناب آقای حاجی رضایی سرپرست محترم مدیریت کل مطالعات و مقررات ارزی، برای آگاهی.
جناب آقای مجیدی شیل سر مدیرکل محترم دارایی های ارزی، برای آگاهی.
جناب آقای تاجیک نژاد سرپرست محترم مدیریت کل امور تجارت خارجی، برای آگاهی.
جناب آقای صدقی مدیرکل محترم تنظیم مقررات، برای آگاهی.
جناب آقای غنی آبادی مدیرکل محترم نظارت بانکی، برای استحضار.
جناب آقای صحابی لطف مدیر کل محترم عملیات پولی و اعتباری، برای آگاهی.
جناب آقای مهدی زاده سرپرست محترم مدیریت کل بررسی های اقتصادی، برای آگاهی.
مرکز مبادله ارز و طلای ایران، جناب آقای دکتر سعیدی، مدیرعامل محترم مرکز مبادله ارز و طلای ایران، برای آگاهی و صدور دستور اقدام مقتضی.
جناب آقای کاوند مدیر محترم اداره آمار و تحقیقات ارزی، برای آگاهی.
جناب آقای لامعی مدیر محترم اداره پایش بازار ارز، برای آگاهی.
جناب آقای بادپا سرپرست محترم اداره رسیدگی به تعهدات صادراتی و وارداتی، برای آگاهی.
جناب آقای دیانتي دیلمی مدیر محترم اداره خزانه داری ارزی، برای آگاهی.
جناب آقای شاپوری مدیر محترم اداره عملیات ارزی، برای آگاهی.
جناب آقای شهرآیینی مدیر محترم اداره تامین مالی ارزی، برای آگاهی.
دیوان محاسبات کشور - جناب آقای ساکیانی، مدیر محترم گروه اول حسابرسی هیئت چهارم امور اقتصادی و زیربنایی، برای آگاهی.
جناب آقای اعتباری مدیر محترم اداره تطبیق، برای آگاهی.
سرکار خانم آقائی سرپرست محترم اداره روابط عمومی، برای آگاهی.
سرکار خانم مرضیه بابائی محقق (۳) گروه تدوین مقررات صادرات اداره تدوین مقررات ارزی، جهت درج در سامانه های مربوط.

واحد اقدام کننده: اداره تدوین مقررات ارزی/ ۸۷۱۰۰۳۹

قربانعلی حاجی رضائی
داود کیومرثی
(مدیرکل) (مدیر اداره)